

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Για τον θάνατο του καθηγητή Ζαχαρία Τσιρπανλή

Τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων εκφράζουν την οδύνη τους για την απώλεια του τ.καθηγητή Ζαχαρία Τσιρπανλή (Κως, 1938-Θεσσαλονίκη, 2023).

Ο Ζαχαρίας Τσιρπανλής υπήρξε ένας από τους θεμελιωτές των σπουδών της Μεσαιωνικής και Νεότερης Ευρώπης στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. με βαθμό άριστα και αναγορεύθηκε αριστούχος διδάκτορας το 1967 στην ίδια σχολή. Υπηρέτησε ως επιστημονικός συνεργάτης (1963-1965) του καθηγητή Μ. Ι. Μανούσακα, ως βοηθός και ως επιμελητής στο Σπουδαστήριο Νεότερης Ιστορίας του Α.Π.Θ, ενώ το 1972 εκλέχτηκε έκτακτος και το 1975 τακτικός καθηγητής της Ιστορίας μέσων και νεότερων χρόνων στη Φιλοσοφική του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Από το 1999 έως τη συνταξιοδότησή του δίδαξε Ευρωπαϊκή ιστορία με έμφαση στις ελληνο-ιταλικές σχέσεις στο τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής του Α.Π.Θ.

Ο Ζ. Τσιρπανλής μελέτησε επί μακρόν τα αρχεία και τις βιβλιοθήκες της Βενετίας, της Φλωρεντίας, του Μιλάνου, του Βατικανού, του Μπρίντζι, της Μάλτας, του Παρισιού και της Ρώμης, όπου παρέμεινε από το 1968-1969, ως υπότροφος της Ιταλικής Κυβέρνησης. Καρπός των πολυετών ερευνών του υπήρξαν σημαντικές αυτοτελείς μελέτες και επιστημονικά άρθρα που κάλυψαν μια ευρύτατη ιστορική περίοδο από τα Μεσαιωνικά χρόνια έως το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα. Στο διδακτικό και ερευνητικό του έργο ασχολήθηκε με ζητήματα όπως η Ιστορία της Μεσαιωνικής Δύσης, η παρουσία της Βενετίας στην Ανατολική Μεσόγειο, η Γαλλική Επανάσταση, οι ευρωπαϊκές επαναστάσεις του 19^{ου} αι., οι ελληνοϊταλικές σχέσεις από τον 18^ο έως τον 20^ο αι. κ.α. Ο Ζ. Τσιρπανλής έως το τέλος της ζωής του μελετούσε και συνέγραφε και δεν έπαψε να ενδιαφέρεται για την ιστορία του τόπου καταγωγής του. Οι μελέτες του για τους Ιωαννίτες ιππότες και τη μεσαιωνική Ρόδο, την οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ιστορία της περιοχής αλλά και την ιταλοκρατία στην Δωδεκάνησο αποτελούν σημεία αναφοράς για την επιστημονική κοινότητα.

Άνθρωπος ευγενής και δοτικός, ο Ζαχαρίας Τσιρπανλής χαρακτηριζόταν για τη βαθιά και στέρεη επιστημονική συγκρότησή του, για το άοκνο ενδιαφέρον του για την εξέλιξη της ιστορικής επιστήμης και για τα βαθιά δημοκρατικά του αισθήματα. Πραγματικός δάσκαλος για εκατοντάδες φοιτήτριες και φοιτητές, συνέδραμε άδολα τους νεότερους συναδέλφους του. Η πολυπραγμοσύνη του και η επιστημονική του συμβολή σημάδεψαν

πολυεπίπεδα και δημιουργικά την λειτουργία τόσο του Τομέα Ιστορίας Νεότερων Χρόνων όσο και τον Τομέα Αρχαίας και Μεσαιωνικής Ιστορίας. Δεν θα πρέπει να λησμονηθεί δε η συμβολή του στην ενίσχυση της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης, στην οποία και εναπόθεσε ένα μεγάλο μέρος της προσωπικής του συλλογής βιβλίων και αρχείων. Η απρόσκοπτη εξακολούθηση της διδασκαλίας τόσο της μεσαιωνικής, όσο και της νεότερης Ευρωπαϊκής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ασφαλώς αποτελεί μία σπουδαία παρακαταθήκη του εκλιπόντος.

Εκφράζουμε στη σύζυγό του, στα παιδιά και στους οικείους του τα συλλυπητήριά μας, μαζί με τις ευχαριστίες μας για τη μακρόχρονη προσφορά του στο Τμήμα και το Πανεπιστήμιό μας.